

Dosarul nr. 2ra-695/22
2-20130121-01-2ra-18052022

Prima instanță: (Judecătoria Strășeni, sediul Central) T. Andronic
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu

Î N C H E I E R E

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Țintea Veaceslav,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Petrea Andrei
împotriva lui Țintea Veaceslav și Țintea Mariana cu privire la încasarea în mod
solidar a datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021,

c o n s t a t ă :

La 20 octombrie 2020, Petrea Andrei a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Țintea Veaceslav și Țintea Mariana cu privire la încasarea în mod
solidar a datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Petrea Andrei a menționat că la 05 mai 2018, a
împrumutat lui Țintea Veaceslav și Țintea Mariana suma de 10 000 euro pe un
termen de un an, fapt pentru care pârâții au semnat o recipisă, în care a fost
indicată și penalitatea de întârziere în mărime de 0,3% din suma împrumutată
pentru fiecare zi de întârziere.

Petrea Andrei a indicat că la termenul scadent, pârâții nu au restitui datoria,
astfel la 08 octombrie 2020 în adresa pârâților a fost expediată somația, prin care
s-a solicitat achitarea împrumutului și penalității de întârziere în mărime de 5 400
euro, care însă a rămas fără răspuns.

Petrea Andrei a solicitat încasarea în mod solidar de la Țintea Veaceslav și
Țintea Mariana a sumei de 10 000 euro cu titlu de datorie, încasarea sumei de
5 400 euro cu titlu de penalitate de întârziere și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 10 decembrie 2020,
s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Petrea Andrei.

S-a încasat în mod solidar de la Țintea Veaceslav și Țintea Mariana în beneficiul lui Petrea Andrei suma de 10 000 euro cu titlu de datorie, suma de 5 400 lei cu titlu de penalitate, conform cursului de referință a Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii, suma de 5 980 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că Petrea Andrei în baza recipisei din 05 mai 2018, a transmis lui Țintea Veaceslav și Țintea Mariana cu titlu de împrumut sumă de 10 000 euro, pe termen de un an, însă la data scadentă, părții nu au restituit suma împrumutată.

În scopul soluționării pe cale amiabilă a litigiului, Petrea Andrei a expediat la data de 08 octombrie 2020 în adresa lui Țintea Veaceslav și Țintea Mariana o somație, prin care le-a solicitat achitarea sumei transmise cu titlu de împrumut, însă copărții nici după recepționarea somației respective, nu și-au onorat obligațiunile cu privire la achitarea datoriei.

Astfel, prima instanță a concluzionat că sunt absolut întemeiate pretențiile reclamantului Petrea Andrei cu privire la încasarea în mod solidar de la părți, a datoriei în sumă de 10 000 euro, a penalității în mărime de 5 400 euro, conform cursului de referință a Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii, a cheltuielilor suportate în legătură cu plata taxei de stat în sumă de 5 980 de lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică acordată în mărime de 1000 lei, deoarece pe parcursul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine faptul că, Țintea Veaceslav și Țintea Mariana nu și-au onorat obligațiunile contractuale asumate cu privire la restituirea împrumutului care rezultă din recipisa din 05 mai 2018 și nu au prezentat careva probe concludente și pertinente sau alte acte justificative, prin care să combată circumstanțele pe care reclamantul Petrea Andrei, le invocă drept temelie al pretențiilor sale.

La 06 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Țintea Veaceslav a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 10 decembrie 2020 și fără plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Țintea Veaceslav și s-a acordat termen pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 4 485 de lei în termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii (f.d. 48-50).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2021, s-a restituit cererea de apel depusă de Țintea Veaceslav din motivul neînlăturării în termen a indicațiilor instanței de apel (f.d. 54-57).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2021, s-a admis recursul declarat de Țintea Veaceslav, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2021 și s-a restituit cauza la rejudecare în instanța de apel la etapa de primire a cererii de apel (f.d. 103-1106).

La 26 iulie 2021, Țintea Veaceslav a depus cerere de apel motivată, solicitând totodată declararea nulității recipisei din 05 mai 2018 ca fiind fictivă (f.d. 117-131).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021, s-a restituit apelantului Țintea Veaceslav pretenția formulată în cererea de apel privind

declararea nulității recipisei din 05 mai 2018 ca fiind fictivă, pe motiv că nu a fost obiect al litigiului în prima instanță

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021, s-a respins apelul declarat de Țintea Veaceslav și s-a menținut hotărârea Judecătorei Strășeni, sediul Central din 10 decembrie 2020.

La 13 aprilie 2022, Țintea Veaceslav a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Recurentul Țintea Veaceslav, în motivarea recursului a invocat că la examinarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

De asemenea, a menționat că instanța de apel nu a supus examinării în fond pretențiile înaintate, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

La caz, a specificat că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că instanța de fond a omis circumstanțe importante pentru judecarea cauzei și anume faptul că data împrumutului coincide cu data scadenței – 05 mai 2018, ceea ce demonstrează caracterul fictiv al actului juridic.

Or, având în vedere relațiile de rudenie între părți (Mariana Țintea (Petrea)) și reclamantul Petrea Andrei, a datei calendaristice de restituire a împrumutului, precum și lipsa citării și notificării de către instanța de apel a recurentului, circumstanțele respective au dus la soluționarea greșită a cauzei, la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale, precum și dreptul la un proces echitabil.

Prin urmare, a specificat că instanța de apel nu a verificat dacă instanța de fond a asigurat informarea eficientă a uneia dintre părți privind desfășurarea litigiului, astfel fiind lipsit de dreptul la apărare, fiind încălcat și principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, principiul disponibilității în drepturi și garanțiile constituționale ale unui proces civil.

La 18 mai 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiind recepționat de către Țintea Mariana și Petrea Andrei la data de 20 aprilie 2022, conform avizului de recepție (f.d. 202-203).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 30 noiembrie 2021, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate a instanței de apel, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 13 aprilie 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data

primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept

național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Țintea Veaceslav, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Țintea Veaceslav.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh